

4. Васильев А. П. Нейроциркуляторная дистония А. П. Васильев, Н. Н. Стрельцова, Т. В. Дубова Лечащий Врач. – 2017. - №8. - с. 74-79.
5. Григорьев К. И. Синдром вегетативной дистонии у детей и подростков К. И. Григорьев, Е. Л. Поважная, А. Л. Соловьева Медицинская сестра. – 2013. – N7. - с. 28-32.

REFERENCES

1. Okorokov A. N. Neirotsyrkuliarnaia dystoniya A. N. Okorokov, N. P. Bazenko. – М.: Med. lyt., 2004. – 192 p.
2. Tukhvatulyna Э. R. Neirotsyrkuliatornaia dystoniya v podrostkovom vozraste Э. R. Tukhvatulyna, D. N. Shukurkhuzhaeva YoungScientist. – 2018. – №11 (197). – p. 104-106.
3. Neirotsyrkuliatornaia dystoniya u detei y podrostkov – bolezнь yly pohranychnoe sostoianye? A. A. Kurochkyn [y dr.] Pedyatriya. – 2003. - №2. – p. 96-98.
4. Vasylev A. P. Neirotsyrkuliatornaia dystoniya A. P. Vasylev, N. N. Streltsova, T. V. Dubova Lechashchiy Vrach. – 2017. - №8. - p. 74-79.
5. Hryhorev K. Y. Syndrom vehetativnoi dystonyy u detei y podrostkov K. Y. Hryhorev, E. L. Povazhnaia, A. L. Soloveva Medytsynskaia sestra. – 2013. – N7. - p. 28-32.

УДК. 615.825:61.618.19-089.87

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В СИСТЕМІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТОК З ПОСТМАСТЕКТОМІЧНИМ СИНДРОМОМ

Струбіцька Н.Ю.

Комунальний заклад вищої освіти

«Волинський медичний інститут» Волинської обласної ради

PHYSICAL THERAPY IN THE SYSTEM OF MULTIDISCIPLINARY REHABILITATION OF PATIENTS WITH POSTMASTECTOMY SYNDROME

Strubitska N.Yu.

Municipal institution of higher education "Volyn Medical Institute" of Volyn Regional Council

Abstract. The paper raises the issue of a multidisciplinary team of specialists in creating a comprehensive rehabilitation program program for women with postmastectomy syndrome.

Key words: breast cancer, mastectomy, women

Актуальність проблеми. Рак молочної залози (РМЗ) є найбільш поширеним онкологічним захворюванням серед жіночого населення багатьох країн світу [1, 2]. В Україні, за даними Національного канцер реєстру всього в 2018 р. захворіли 14872 жінки, померли 5679, тобто на кожні 10 нових випадків РМЗ в Україні реєструється 3 смерті від нього [3].

Тактика лікування раку молочної залози залежить від стадії і характеристики пухлини. Одним із основних методів лікування РМЗ є мастектомія — хірургічний метод лікування, який полягає у видаленні однієї чи двох молочних залоз частково або повністю. Після мастектомії можуть виникати специфічні анатомо-функціональні зміни і порушення, які можна попередити, у тому числі завдяки засобам фізичної терапії. Фізична терапія жінок після мастектомії в ранній післяопераційний період є актуальним питанням, яке вимагає детального вивчення.

Мета дослідження. Проаналізувати значення комплексного підходу до реабілітації жінок з постмастектомічним синдромом.

Матеріали та методи. Дослідження проводилося впродовж липня-вересня 2020 р. на базі КП «Волинський обласний медичний центр онкології». Були залучені 25 жінок в ранній післяопераційний період після радикальної мастектомії (вік 35-69 років). Як метод визначення та оцінки тяжкості симптомів депресії та було використано анкетування за госпітальною шкалою тривоги та депресії (HADS).

Результати та їх обговорення. У процесі реабілітації жінок з постмастектомічним синдромом для досягнення більш ефективних результатів та зменшення ускладнень необхідне залучення до реабілітаційного процесу мультидисциплінарної команди. Відповідно до наказу МОЗ України від 28.10.2002 №385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад, посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, посад професіоналів у галузі охорони здоров'я та посад фахівців у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я» було введено нову посаду - фізичний терапевт, що вже дозволяє закладам охорони здоров'я сформувати мультидисциплінарну реабілітаційну команду.[4]. Мультидисциплінарна команда – це група фахівців різних спеціальностей, які надають реабілітаційні послуги особі, яка їх потребує, для забезпечення відновлення або компенсації наявних обмежень життєдіяльності. До складу мультидисциплінарної команди реабілітації жінок з постмастектомічним синдромом можуть бути залучені: фізичний терапевт, ерготерапевт, лікар фізичної та реабілітаційної медицини, психолог, хірург, радіолог, хіміотерапевт, та інші профільні фахівці в разі потреби. У реабілітаційному процесі жінок після мастектомії надзвичайно важливим етапом є підготовка індивідуальної програми реабілітації, яка забезпечить ранній й підконтрольний початок занять фізичною реабілітацією. Саме мультидисциплінарній команді належить головна роль, оскільки підготовка якісної та ефективної індивідуальної програми потребує комплексного підходу. Кожен фахівець мультидисциплінарної команди повинен розробити свою частину програми таким чином, щоб потім ця програма могла комплексно вирішувати завдання реабілітації пацієнток після мастектомії, а заходи програми одночасно доповнювали та посилювали дію один одного.

Діагноз онкологічного захворювання призводить до сильного стресу, що супроводжується негативними емоційними реакціями: занепокоєнням, почуттям невизначеності, тривогою, фіксацією на психотравмуючій ситуації, переживанням власної неспроможності, песимістичною оцінкою власної особистості, актуальної ситуації і майбутнього. В ході визначення та оцінки тяжкості симптомів депресії та тривоги в жінок з постмастектомічним синдромом за госпітальною шкалою тривоги та депресії (HADS) у нас виникли деякі труднощі: серед опитаних пацієнток була частина таких, які неохоче відповідали на питання, в жінок спостерігалось погіршення настрою, сум. Вважаємо, що саме тому дуже важливою є передопераційна підготовка з поданням всієї необхідної інформації про подальший хід лікування та реабілітації. Фізичний терапевт при спілкуванні з пацієнтками та їх родичами акцентує увагу на необхідності активної фізичної терапії з дотриманням рекомендацій щодо поетапного переходу з одного рухового режиму на інший. Інші фахівці мультидисциплінарної команди доповнюють програму згідно рухового режиму та надають рекомендації до самостійних занять.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Реабілітація за участю мультидисциплінарної команди фахівців дасть змогу побудувати і виконати комплексну програму реабілітації пацієнток з постмастектомічним синдромом, яка сприятиме відновленню порушених функцій, попередженню ускладнень, забезпечить покращення якості життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. American Cancer Society. *Breast Cancer Facts & Figures 2019-2020*. Atlanta: American Cancer Society, Inc. 2019. 38p., <https://www.cancer.org/content/dam/cancer-org/research/cancer-facts-and-statistics/breast-cancer-facts-and-figures/breast-cancer-facts-and-figures-2019-2020.pdf> (eng).

2. Freddie Bray et al: Global Cancer Statistics 2018: GLOBOCAN Estimates of Incidence and Mortality Worldwide for 36 Cancers in 185 Countries. CA CANCER J CLIN.2018. Vol.68. Issue 6. Pp. 394–424,<https://acsjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.3322/caac.21492>doi: 10.3322/caac.21492 (eng).

3. Рак в Україні, 2018-2019. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби: бюллетень національного-канцер-реєстру України №21 / гол.ред. О.О. Колеснік. Київ : Національний інститут раку, 2020. 82с.

4. Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад, посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, посад професіоналів у галузі охорони здоров'я та посад фахівців у галузі охорони здоров'я з у закладах охорони здоров'я: наказ МОЗ України від 28.10.2002 № 385 *Офіційний вісник України* — 2002 р., № 46, С. 131.

REFERENCES

1. American Cancer Society. *Breast Cancer Facts & Figures 2019-2020*. Atlanta: American Cancer Society, Inc. 2019. 38p., <https://www.cancer.org/content/dam/cancer-org/research/cancer-facts-and-statistics/breast-cancer-facts-and-figures/breast-cancer-facts-and-figures-2019-2020.pdf> (eng).

2. Freddie Bray et al: Global Cancer Statistics 2018: GLOBOCAN Estimates of Incidence and Mortality Worldwide for 36 Cancers in 185 Countries. CA CANCER J CLIN.2018. Vol.68. Issue 6. Pp. 394–424,<https://acsjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.3322/caac.21492>doi: 10.3322/caac.21492 (eng).

3. Rak v Ukraini, 2018-2019. Zahvoryuvanist, smertnist, pokaznyky diyalnosti onkologichnoi sluzhby: ,byuleten natsionalnogo-kantser-reestru Ukrainy No21 [Cancer in Ukraine, 2018-2019. Morbidity, mortality, cancer service performance: Bulletin of the National Cancer Registry, Ukraine №21]/ ed. O.O. Kolesnik, Kyiv: Cancer national institute, 2020. 82p. (ukr).

4. Pro zatverdzhennya perelikiv zakladiv ohorony zdorovia, likarskyh, provizorskyh posad, posad molodshyh spetsialistiv z farmatsevychnoyu osvitoyu, posad profesionaliv u galuzi ohorony zdoroviya: nakaz MOZ Ukrainy vid 28.10.2002 [On approval of lists of health care institutions, medical, pharmacist positions, positions of junior specialists with pharmaceutical education, positions of health care professionals and positions of health care specialists in health care institutions: order of the Ministry of Health of Ukraine from 28.10.2002] *Official Gazette of Ukraine*. 2002. No. 46, P. 131.

УДК 614.253.5:378]:005.745

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ. РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ

Фурдиконь І.В., Безкоровайна У.Ю.

ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія ім. Андрея Крупинського»

PROFESSIONAL ACTIVITY OF NURSE. INDUSTRY REFORM

Furdykon I.V., Bezkorovayna U.Y.

VNKZ LOR «Lviv Medical Academy. Andrei Krupinsky»

Abstract. *The need for secondary medical staff with higher education and their training, the purpose of higher nursing education and criteria for its effectiveness, the salaries of nurses in Ukraine and the world.*

Key words: *master of nursing, higher education, activity, comparison, salary, responsibilities*
